

(PTIA1201) Elemi programozás

Dr. Facskó Gábor, PhD
tudományos főmunkatárs
facskog@gamma.ttk.pte.hu

Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Matematikai és Informatikai Intézet, 7624 Pécs, Ifjúság útja 6.
Wigner Fizikai Kutatóközpont, Űrfizikai és Űrtechnikai Osztály, 1121 Budapest, Konkoly-Thege Miklós út 29-33.
<https://facsko.ttk.pte.hu>

2024. szeptember 6.

Kötelező és ajánlott irodalom

- ▶ Kötelező irodalom: TBD
- ▶ A kiadott tárgyismertető szerint
- ▶ Man page-ek, weblapok, fórumok, google, forráskódok, kollégák, oktatók

Követelmények

- ▶ Gyakorlati jegyet kapnak
  - ▶ Egy géptermi zh + pótzh $\rightarrow$ jegy
  - ▶ Időpontja: TBD
  - ▶ Pót zh időpontja: TBD
- ▶ Minden zh-mon mindent lehet használni, kivéve egymást. Nem a tárgyi tudást kérem számon
- ▶ Az előadásokat rögzítem, a diák elérhetőek lesznek a google drive-on
- ▶ A kódokat feltöltöm a GitHub-ra és a Moodle-ra
- ▶ Kérdezzenek bátran, órán, e-mailben, vagy fogadó órán: csütörtök 14:30-15:30 között, F/215-ös szoba

Python egyszerű adattípusok I

- ▶ Egyszerű adatípusok: int, float, string, logikai
- ▶ Konverziók
  - ▶ `int(s)`: string $\rightarrow$ egész szám, pl. "123" $\rightarrow$ 123
  - ▶ `float(x)`: string $\rightarrow$ valós szám, pl. "3.14" $\rightarrow$ 3.14
  - ▶ `str(x)`: szám $\rightarrow$ string, pl. 123 $\rightarrow$ "123"
- ▶ Vezérlési szerkezetek?
  - ▶ Elágazás:
if feltétel: utána kettőspont
utasítás
else: opcionális
utasítás
  - ▶ While ciklus:
while feltétel:
utasítás

Python egyszerű adattípusok II

- ▶ For ciklus
For i in range(10):
    Print(i)

Python összetett adattípusok I

- ▶ Listák: pl.: `szamok = [9.3, 7.5, 3.7, 0.1, 4.2]`
- ▶ Az így létrehozott lista 5 elemű lesz. A sor elején álló, 0-s sorszámú elem a 9.3, a sor végén pedig a 4-es indexű elem áll, ez a 4.2.
- ▶ Lista hossza lekérdezhető a `len()` beépített függvénnyel: `print(len(szamok))` # 5
- ▶ A listákat leggyakrabban ciklussal dolgozzuk fel. Ilyenkor figyelni kell arra, hogy a listaindexek tartománya 0-tól méret-1-ig-ig terjed. A lenti egy tipikus listás ciklus. Nullától indul az iterátor (ez a lista legelső eleme), és egyesével növekszik

```
i = 0
```

```
while i < len(szamok): # i = 0 ... i = 4
```

```
    print(szamok[i])
```

```
    i += 1
```

Python összetett adattípusok II

- ▶ Kiírásuk printtel:
`szamok = [1, 2, 3, 4, 5]`
`print(szamok) # [1, 2, 3, 4, 5]`
- ▶ Lista végéhez hozzá tudunk fűzni új elemet:
`szamok.append(6)`
`print(szamok) # [1, 2, 3, 4, 5, 6]`
- ▶ El tudjuk dobni a végén lévő elemet:
`szamok.pop()`
`print(szamok) # [1, 2, 3, 4, 5]`
- ▶ Rövidebben:
`for i in range(len(szamok)): # i = 0 ... len(szamok)-1`
`print(szamok[i])`

Python összetett adattípusok III

- ▶ A legrövidebb megoldás:

```
szamok = [9.3, 7.5, 3.7, 0.1, 4.2]
```

```
for x in szamok: # x = 9.3, x = 7.5, ...    print(x)
```


Utasítások, vezérlési szerkezetek I

- ▶ Skip/üres utasítás

pass

- ▶ Értékadás

$a, b = b, a$ # megcseréli a-t és b-t

$c = []; d = []$ # c és d két különböző üres lista

$c = d = []$ # c és d ugyanazt az objektumot jelöli

- ▶ Szekvencia

- ▶ Elágazás

if <kif> : <suite>

(elif <kif> : <suite>)*

[else : <suite>]

Nincsen többszörös elágazás.

- ▶ Ciklus (for, while)

Utasítások, vezérlési szerkezetek II

- ▶ While:

```
while <kif> : <suite>  
[else : <suite> ]
```

- ▶ A while a hagyományos előtesztelő ciklus. Az else-ága akkor fut le, ha a ciklusfeltétel nem teljesül (tehát a ciklus elhagyása után mindig, kivéve ha break utasítással hagyjuk el a ciklust).

- ▶ Kiugrási lehetőségek a ciklusból

break - rögtön a ciklus utáni utasításra kerül a vezérlés
continue - a ciklusfeltétel tesztelésére ugrik a vezérlés

- ▶ Nincs GOTO utasítás!

- ▶ Nincs lehetőség egyszerre több ciklusból való kiugrásra.

- ▶ For:

```
for <target_list> in <kif_list> : <suite> [ else : <suite> ]
```

Utasítások, vezérlési szerkezetek III

- ▶ A `<kif_list>` kiértékelésekor egy sorozatot kell kapni. Ennek minden elemét hozzárendeli a `<target_list>`-hez és végrehajtja a `<suite>` részt. Ha a sorozat kiürült, akkor lefut az esetleges `else` ág.
- ▶ Ha a `for` ciklust a hagyományos értelemben szeretnénk használni, akkor jön jól a `range()` függvény:

```
>>>range(10)  
[0,1,2,3,4,5,6,7,8,9]  
>>>range(5,10)  
[5,6,7,8,9]  
>>>range(0,10,3)  
[0,3,6,9] >>>range(-1,-10,-3) [-1,-4,-7]
```

Utasítások, vezérlési szerkezetek IV

- ▶ A magon belül módosíthatjuk a sorozatot, de ez csúnya hibákhoz vezethet, ugyanis egy számláló mutatja a következő feldolgozandó elemet, és egy beszúrás vagy törlés ebből a listából megkavarhatja a folyamatot. Megoldás: ideiglenes másolat készítése (pl. slice használata)
`for x in a[:]: if x < 0 : a.remove(x)`
- ▶ A 2.0-es verzióban bevezették egy lista alapján egy másik lista kiszámítására a [for in] jelölést. Pl.:
`print [i**2 for i in range(4)] # [0, 1, 4, 9]`
- ▶ A 2.4-es Pythonban új beépített függvény a `reversed(seq)`, ami egy sorozatot vár, és visszaad egy iterátort, ami a sorozat elemein megy végig fordított sorrendben.
pl:
`>>> for i in reversed(xrange(1,4)): print i`

Vége

Köszönöm a figyelmüket!